

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Гуманітарно-педагогічний факультет  
«19» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність: В11 «Філологія»

Освітня програма: В11.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)  
В11.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: доцент кафедри педагогіки, к. пед. н., доцент Виговська С.В.

Київ – 2025 р.

## Опис навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи»

Педагогіка та психологія вищої школи є обов'язковим освітнім компонентом у процесі підготовки магістрів філології, яка охоплює теоретичні засади та практичні аспекти сучасної вищої освіти, включаючи особливості педагогічної діяльності викладача, закономірності навчання і виховання студентської молоді, психологію особистості та групової взаємодії в освітньому процесі. Дисципліна інтегрує знання з педагогіки та психології, сприяючи підготовці фахівців до діяльності в умовах сучасних освітніх викликів.

| Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь     |                                                                                                                                                                                    |                       |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Освітній ступінь                                                    | магістр                                                                                                                                                                            |                       |
| Спеціальність                                                       | B11 «Філологія»                                                                                                                                                                    |                       |
| Освітня програма                                                    | B11.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)<br>B11.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька) |                       |
| Характеристика навчальної дисципліни                                |                                                                                                                                                                                    |                       |
| Вид                                                                 | Обов’язкова                                                                                                                                                                        |                       |
| Загальна кількість годин                                            | 90                                                                                                                                                                                 |                       |
| Кількість кредитів ECTS                                             | 3                                                                                                                                                                                  |                       |
| Кількість змістових модулів                                         | 2                                                                                                                                                                                  |                       |
| Курсовий проект (робота) (за наявності)                             | -                                                                                                                                                                                  |                       |
| Форма контролю                                                      | Екзамен                                                                                                                                                                            |                       |
| Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання |                                                                                                                                                                                    |                       |
|                                                                     | денна форма навчання                                                                                                                                                               | заочна форма навчання |
| Рік підготовки (курс)                                               | 1                                                                                                                                                                                  | 1                     |
| Семестр                                                             | 1                                                                                                                                                                                  | 2                     |
| Лекційні заняття                                                    | 15 год.                                                                                                                                                                            | 2 год.                |
| Практичні, семінарські заняття                                      | 15 год.                                                                                                                                                                            | -                     |
| Лабораторні заняття                                                 | -                                                                                                                                                                                  | -                     |
| Самостійна робота                                                   | 60 год.                                                                                                                                                                            | 88 год.               |
| Індивідуальні завдання                                              |                                                                                                                                                                                    |                       |
| Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання       | 2 год.                                                                                                                                                                             |                       |

## **1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни**

**Метою дисципліни** є сформувати у здобувачів вищої освіти систему професійних знань, умінь і компетентностей у сфері педагогіки та психології вищої школи, що необхідні для ефективного здійснення освітньої діяльності у закладах вищої освіти; розвинути педагогічне мислення, психологічну культуру, готовність до викладання, науково-методичної роботи та міжособистісної взаємодії зі здобувачами освіти й колегами в академічному середовищі.

### ***Набуття компетентностей:***

**Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

**Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

**Спеціальні (фахові) компетентності (СК):**

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

### ***Програмні результати навчання (ПРН):***

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

## 2. Програма та структура навчальної дисципліни

| Назви змістових<br>модулів і тем                                                          | Кількість годин |        |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|--------------|----|-----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|
|                                                                                           | денна форма     |        |              |    |     |     |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |
|                                                                                           | тижні           | усього | у тому числі |    |     |     |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |
|                                                                                           |                 |        | л            | п  | лаб | інд | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                                                         | 2               | 3      | 4            | 5  | 6   | 7   | 8    | 9            | 10           | 11 | 12  | 13  | 14   |
| Модуль 1. <i>Загальні основи педагогіки та психології вищої школи</i>                     |                 |        |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 1. Предмет та завдання педагогіки та психології вищої школи                          | 1,2             | 12     | 2            | 2  |     |     | 24   |              | 2            |    |     |     | 36   |
| Тема 2. Студент закладу вищої освіти як суб'єкт освітнього процесу.                       | 3,4             | 12     | 2            | 2  |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 3. Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу                   | 5,6             | 12     | 2            | 2  |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Разом за змістовим модулем 1                                                              | 36              |        | 6            | 6  |     |     | 24   | 38           | 2            |    |     |     | 36   |
| Модуль 2. <i>Теоретичні основи організації освітнього процесу в закладах вищої освіти</i> |                 |        |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 4. Дидактика вищої школи. Процес навчання. Закономірності і принципи навчання        | 7,8             | 12     | 2            | 2  |     |     | 36   |              |              |    |     |     | 52   |
| Тема 5. Методи та форми навчання у закладах вищої освіти                                  | 9,10            | 12     | 2            | 2  |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 6. Контроль і оцінювання успішності студентів                                        | 11,12           | 12     | 2            | 2  |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 7. Організація виховної роботи в закладах вищої освіти                               | 13,14, 15       | 18     | 3            | 3  |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Разом за змістовим модулем 2                                                              | 54              |        | 9            | 9  |     |     | 36   | 52           |              |    |     |     | 52   |
| Усього годин                                                                              | 90              |        | 15           | 15 |     |     | 60   | 90           | 2            |    |     |     | 88   |

## 3. Теми лекцій

| № з/п | Назва теми                                                                 | Кількість годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Предмет та завдання педагогіки та психології вищої школи                   | 2               |
| 2     | Студент закладу вищої освіти як суб'єкт освітнього процесу.                | 2               |
| 3     | Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу            | 2               |
| 4     | Дидактика вищої школи. Процес навчання. Закономірності і принципи навчання | 2               |
| 5     | Методи та форми навчання у закладах вищої освіти                           | 2               |
| 6     | Контроль і оцінювання успішності студентів                                 | 2               |

|   |                                                     |   |
|---|-----------------------------------------------------|---|
| 7 | Організація виховної роботи в закладах вищої освіти | 3 |
|---|-----------------------------------------------------|---|

#### 4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

| № з/п | Назва теми                                                                 | Кількість годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Предмет та завдання педагогіки та психології вищої школи                   | 2               |
| 2     | Студент закладу вищої освіти як суб'єкт освітнього процесу.                | 2               |
| 3     | Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу            | 2               |
| 4     | Дидактика вищої школи. Процес навчання. Закономірності і принципи навчання | 2               |
| 5     | Методи та форми навчання у закладах вищої освіти                           | 2               |
| 6     | Контроль і оцінювання успішності студентів                                 | 2               |
| 7     | Організація виховної роботи в закладах вищої освіти                        | 3               |

#### 5. Теми самостійної роботи

| № з/п | Назва теми                                                                  | Кількість годин |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Загальні основи педагогіки та психології вищої школи                        | 24              |
| 2     | Дидактика вищої школи. Організація виховної роботи в закладах вищої освіти. | 36              |

#### 6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

*(вибрати необхідне чи доповнити)*

- усне, письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- самооцінювання.

#### 7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- методи проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій;
- метод групової роботи,
- метод мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання;
- лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда;
- ілюстрування, демонстрування;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату).

## 8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

### 8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

| Вид навчальної діяльності                                                                      | Результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Оцінювання |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Модуль 1. Загальні основи педагогіки та психології вищої школи</b>                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |
| Практична робота 1. Предмет та завдання педагогіки та психології вищої школи                   | <b>ПРН 1, 4, 5, 6, 12</b><br>Знати об'єкт, предмет, завдання педагогіки та психології вищої школи як науки. Розуміти специфіку педагогічного процесу в закладах вищої освіти та його закономірності. Уміти характеризувати систему освіти в Україні та основні тенденції розвитку вищої освіти. Знати специфіку студентства як окремої соціальної групи. Розуміти психологічні особливості студентського віку. Уміти розробляти систему заходів для подолання труднощів під час освітньо-професійної адаптації студентів. Знати специфіку, функції та напрями професійної педагогічної діяльності викладача ЗВО. Розуміти стилі педагогічного спілкування. Уміти характеризувати функціональні компоненти педагогічної діяльності, шляхи формування загальної і педагогічної культури.                                                      | <b>15</b>  |
| Практична робота 2. Студент закладу вищої освіти як суб'єкт освітнього процесу.                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>15</b>  |
| Практична робота 3. Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>15</b>  |
| Самостійна робота 1.                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>25</b>  |
| Модульна контрольна робота 1.                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>30</b>  |
| <b>Всього за модулем 1</b>                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>100</b> |
| <b>Модуль 2. Теоретичні основи організації освітнього процесу в закладах вищої освіти</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |
| Практична робота 4. Дидактика вищої школи. Процес навчання. Закономірності і принципи навчання | <b>ПРН 1, 4, 5, 6, 12</b><br>Знати сутність понять «дидактика вищої школи», «закономірності навчання», «принципи навчання», «правила навчання». Розуміти структуру процесу навчання. Уміти характеризувати принципи навчання у вищій школи та дотримуватись їх під час організації навчальної діяльності студентів. Знати сутність понять «методи навчання», «організаційні форми навчання». Розуміти класифікації методів навчання та особливості організації і проведення різних організаційних форм навчання у ЗВО. Уміти розробляти конспекти навчальних занять з оптимальним вибором методів навчання. Знати сутність поняття «контроль навчальних досягнень студентів», вимоги до оцінювання успішності студентів. Розуміти функції, види контролю результатів навчально-пізнавальної діяльності. Уміти застосовувати методи контролю | <b>10</b>  |
| Практична робота 5. Методи та форми навчання у закладах вищої освіти                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>10</b>  |
| Практична робота 6. Контроль і оцінювання успішності студентів                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>10</b>  |
| Практична робота 7. Організація виховної роботи в закладах вищої освіти                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>20</b>  |
| Самостійна робота 2.                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>20</b>  |
| Модульна контрольна робота 2.                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>30</b>  |

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                          | (спостереження, усне опитування, письмові, письмові, графічні контрольні роботи, практичні контрольні роботи, тестовий контроль). Знати сутність поняття “виховання”, рушійні сили, закономірності та особливості виховного процесу. Розуміти особливості процесу виховання у ЗВО, основні принципи виховання. Уміти застосовувати методи і форми виховної роботи у ЗВО. |            |
| <b>Всього за модулем 2</b>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>100</b> |
| <b>Навчальна робота</b>                  | <b><math>(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70</math></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |            |
| <b>Екзамен/залік</b>                     | <b>30</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| <b>Всього за курс</b>                    | <b><math>(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100</math></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
| Курсовий проект/робота<br>(за наявності) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | -          |

## 8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

| Рейтинг здобувача вищої освіти, бали | Оцінка за національною системою<br>(екзамени/заліки) |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 90-100                               | відмінно                                             |
| 74-89                                | добре                                                |
| 60-73                                | задовільно                                           |
| 0-59                                 | незадовільно                                         |

## 8.3. Політика оцінювання

|                                                 |                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Політика щодо дедлайнів та перескладання</b> | Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). |
| <b>Політика щодо академічної доброчесності</b>  | Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела.                   |
| <b>Політика щодо відвідування</b>               | Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).   |

## 9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=376>);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти.

## 10. Рекомендовані джерела інформації

### Основні

1. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (дата звернення 10.06.2025 р.).
2. Нагаєв В. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Харків: «Стильна типографія», 2019. 267 с. URL: [https://library.udpu.edu.ua/library\\_files/6378\\_01.pdf](https://library.udpu.edu.ua/library_files/6378_01.pdf) (дата звернення 10.06.2025 р.).
3. Немченко С. Г., Крижко В. В., Шумілова І. Ф., Старокожко О. М., Голік О. Б. Педагогіка вищої школи: підруч. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.
4. Ніколаєнко С. М. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності): підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НУБіП України, 2019. 408 с.
5. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПП ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/dca98cbd-487b-43eb-86ef-d5c4634bf16c/content> (дата звернення 10.06.2025 р.).
6. Педагогіка вищої школи: практикум для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / уклад. : Л. Бутенко, В. Швирка ; ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава, 2023. 100 с. URL: [https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9829/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8\\_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9829/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y) (дата звернення 10.06.2025 р.).
7. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко, С. М. Бойко, М. О. Котелюх, П. Д. Червоний, О. В. Медведєва; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
8. Шквир О. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Хмельницький: ХГПА, 2020. 94 с. URL: [http://46.63.9.20:88/jspui/bitstream/123456789/217/1/lekcii\\_text.pdf](http://46.63.9.20:88/jspui/bitstream/123456789/217/1/lekcii_text.pdf) (дата звернення 10.06.2025 р.).

### Додаткові

1. Вірна Ж. П., Лазорко О. В., Пустовойт М. В. Особистісна безпека в структурі соціальної зрілості студентської молоді: теоретико-емпірична експлікація. Психологічний часопис. 2019. Т. 5. № 10. С. 115–130.
2. Гриньова М. В., Кононець Н. В. Дяченко-Богун М. М. Рибалко Л. М. Ресурсно-орієнтоване навчання студентів в умовах здоров'язберезувального



освітнього середовища. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Т. 72, № 4. С. 182–193.

3. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019. 408 с.

4. Науменко Н. В. Напрями вдосконалення методик викладання навчальних дисциплін магістрам освітніх, педагогічних наук. Теорія і практика управління соціальними системами. 2021. №2, 49-57.

5. Освіта майбутнього: концепції, методи, підходи: колективна монографія / кол. авт.; голов. ред. В. В. Любарець, О. В. Кендюхов, Н. В. Бахмат. Київ: Міленіум, 2020. 310 с.

6. Силадій І. М. Глобалізація системи освіти: механізми демократичної модернізації: монографія. Ужгород: РІК-У, 2020. 376 с.

### ***Нормативно-правові документи***

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 10.06.2025 р.).

2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> (дата звернення 10.06.2025 р.).

3. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text> (дата звернення 10.06.2025 р.).

4. Стратегія розвитку освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

5. Стратегія національно-патріотичного виховання на 2020–2025 рр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>